

ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

УДК 811.133.1'25'276.3-053.6(100)"20"

DOI 10.30970/vir.2020.48.0.11050

СОЦІАЛЬНІ ДІАЛЕКТИ У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ

Галина Бернецька

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, Україна, 79000, тел. (032) 239-41-98,
e-mail: bernetska@gmail.com*

Проаналізовано фонетико-морфологічні та семантико-стилістичні особливості арготичної лексики в сучасній французькій мові. Досліджено питання структурно-семантичних та фонетико-морфологічних особливостей арготичної лексики у друкованих засобах масової інформації. З'ясовано, що лексику арго можна вважати особливою лексичною підсистемою розмовної мови, яка характеризується стійкою тенденцією до проникнення у вищі мовні рівні, завдяки своїм фонетико-морфологічним та семантичним особливостям. Систематизовано фонетичні та семантичні процеси в арготичному словнику. Визначено, що арго, з мовної точки зору, слугує експресивною лексичною підсистемою розмовної мови, яка характеризується значним експресивним потенціалом і швидкими змінами словникового складу і яка проникає у вищі рівні французької мови. З точки зору сучасного мовознавства, французьку мову можна розглядати у вертикальному та в горизонтальному зрізах. Горизонтальний поділ спричинений існуванням діалектного членування французької мови. Вертикальний поділ пояснюють існуванням суспільних груп, які використовують той чи інший соціолект. Аналізуючи еволюцію визначення арго, можна припустити, що у своєму розвитку арго пройшло шлях від мовного табу до особливої лексичної підсистеми літературно-розмовної мови. Важливою залишається проблема розрізнення арго та розмовної мови, адже, незважаючи на наукове та практичне зацікавлення проблематикою розмовної мови, на появу численних досліджень, що посприяли створенню колоквіалістики як особливого розділу мовознавства, деякі аспекти розмовної мови (підходи до її ідентифікації, розмежування розмовної мови та споріднених феноменів) і досі недостатньо висвітлені. Розмовна мова (просторіччя), згідно з сучасними лінгвістичними твердженнями, є сполучною ланкою між розмовно-літературною мовою, діалектами та соціолектами. Помічено, що демократизація норм літературної мови призвела до виникнення літературно-розмовної форми розмовної мови. Таке поєднання літературної та розмовної мови спричинене характером суспільного розвитку.

Ключові слова: арго; жаргон; сленг; французька мова; діалекти; арготична лексика; жаргонізми; ненормативні варіантні елементи; семантика; фонетика; морфологія; засоби масової інформації.

Актуальність проблеми дослідження. За останні 60 років кількість франкомовного населення світу зросла втричі. Французька мова є другою за територіальною розповсюдженістю після англійської та є офіційною мовою тридцяти шести країн світу.

Однак французька мова не може бути ідентичним варіантом в усіх цих країнах: по-перше, через віддаленість територій одна від одної; по-друге, через різну мовну політику окремо у кожній країні, історичний розвиток мови на кожній території, вплив суміжних мов на розвиток французької мови.

Хоча французька мова за походженням належить до романської групи індо-європейської мовної сім'ї, походження деяких регіональних мов може бути германським, кельтським (оскільки галльська мова була кельтською) або й досі не визначеним. Мовна політика у Франції спрямована на утвердження єдиного офіційного варіанта французької мови на всій її території. Оскільки ж регіональні мови є рідними для жителів певних територій, їх дозволяють викладати та вивчати, хоча знання французької обов'язкове.

Останніми десятиліттями доволі різко змінилися умови функціонування мови. Насамперед це стосується усної публічної промови. Розширення рамок публічної промови (телебачення, радіо, мітинги, збори) дало змогу долучити до неї нові верстви населення. Крім того, і це головне, змінився сам характер мови.

Також товариство початку нового століття характеризується підвищеним інтересом до жаргонізмів. Наприклад, у сучасній французькій мові можна спостерігати тенденцію до збільшення кількості жаргонної лексики в його складі.

Соціальні зрушення нашого часу, пов'язані зі змінами у структурі суспільно-політичного устрою, зміною форм власності і складу активних учасників комунікації, спричиняють свідоме «розхитування» традиційних літературних норм. Це виражається, насамперед, у зростанні ненормативних варіантних елементів, що виникають під впливом нелітературного просторіччя, діалектів і напівдіалектів, у великій кількості нових іноземних слів і термінів (не завжди функціонально виправданих) і, зрештою, у стилістичному заниженні значення сучасної усної і писемної мови з помітною вульгаризацією побутової сфери спілкування.

Якщо раніше жаргонізми вживали тільки в невимушеному спілкуванні добре відомих людей, то тепер їх можна почути в радіо- і телепередачах і побачити на сторінках газет.

Поглиблюється процес стилістичного заниження і вульгаризації сучасної мови. Сучасні автори видають і читають твори, відверто орієнтовані на вульгарно-занижену, а то й просто ін'єкційну мову.

«Заниження» і огрубіння мови в наші дні пов'язано з недостатністю мовної та загальної культури, заниженням рівня інтелігентності говоріння і письма, низьким рівнем мовної та мовленнєвої компетенції.

Водночас учені зацікавились проблемами соціальної діалектології та, зокрема, жаргону. Це пов'язано з проникненням жаргонізмів у загальнонародну мову, в результаті чого перед лінгвістами постала проблема мовної екології.

Важливим є вивчення функціонування жаргонізмів у різних системах загальнонародної мови, а також вироблення мовної політики щодо жаргонної лексики.

Цим і визначається актуальність нашої статті. Оскільки у французькій мові існує доволі значна кількість прислівників (арго), які відрізняються своїми індивідуальними особливостями, з'являється теоретичний і практичний сенс вивчити докладніше зазначену тематику, враховуючи той факт, що деякі арго маловивчені в сучасній літературі.

Актуальність нашої теми зумовлена, з одного боку, великим інтересом до арго французької мови, а з іншого – їхньою недостатньою розробленістю у сучасній літературі. Розгляд питань, пов'язаних із зазначеною тематикою, має як теоретичну, так і практичну значимість.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні проблеми, пов'язані з функціонуванням арготичної лексики, досліджували як українські, так і зарубіжні вчені, зокрема: Е. М. Береговська, В. В. Жирмунський, Л. Сенен, А. Доза, П. Гіро, А. Мартіне та інші.

Окремі соціолінгвістичні аспекти арго висвітлені у працях американських (В. Лабова, А. Кроха, Дж. Фішмана) та російських (Ф. П. Філіна, Е. Г. Туманян та ін.) дослідників.

У наукових працях 70–80-х років (зокрема, у дисертаційних дослідженнях В. Г. Костомарова, Г. Я. Солганіка, Е. М. Чекаліної) увагу акцентовано на особливостях функціонування лексики розмовного мовлення в сучасній пресі різних країн. Однак до цього часу немає комплексного системно-структурного та функціонально-семантичного аналізу, присвяченого ролі арготичної лексики в сучасній французькій мові. Крім того, теоретично ще не до кінця осмислені лінгвальні та позамовні чинники, що сприяють проникненню арготизмів у літературну мову.

Мета та завдання. Мета дослідження – проаналізувати виникнення, поширення і характерні особливості арго французької мови, зокрема, верлан та франгле.

Об'єкт дослідження – арго французької мови.

Предмет дослідження – верлан та франгле як частина арго французької мови.

Арго (від фр. *argot*) – мова якоїсь соціально замкнутої групи осіб, що характеризується специфічністю використовуваної лексики, своєрідністю її вживання, проте не має власної фонетичної і граматичної системи [1].

Не варто плутати жаргон і арго. Жаргон, зазвичай, має професійну прикріпленість, арго ж можуть вживати незалежно від професії. Наприклад, у

сучасній французькій мові багато слів арго використовують як молодь з бідних кварталів, так і менеджери з вищою освітою.

Часто під «арго» розуміють мову декласованих груп суспільства, мову злодіїв, безхатченків та жебраків. Фактично арго стало синонімом слова «феня». Арго не складає самостійної системи і зводиться до специфічного слововживання в межах спільної мови. Арго взаємодіє з жаргоном і просторіччям, утворюючи спеціальний лексичний пласт – сленг [2].

Часто арго ототожнюють з поняттям таємної мови. Слово «арго» вперше зафіксовано 1628 року з виходом у світ роботи Олів'є Шеро «Жаргон реформованого арго» (*Le jargon de l'argot reformé*). Зазначимо, що спочатку слово «арго» позначало ім'я банди злодіїв, яка орудувала в Парижі, і лише згодом це слово стали застосовувати для позначення злодійської мови.

Слово «жаргон» з'явилося у XIII ст. і, як вважає багато французьких лінгвістів, воно походить, передусім, від ономатичного кореня слова «garg» (означає спів птахів і звуки, що видають деякі тварини). Багато французьких авторів широко використовує різні типи жаргонів і арго. Наприклад, у Ф. Рабле доволі часто трапляються слова *aubert*, *feuillouse*, *grupper* («saisir»). Михайло Бахтін справедливо бачить у цьому вплив народно-карнавальної традиції, вплив галасливої ярмарки, що об'єднує людей різних регіонів [3, с. 480].

Очевидно, що однією з найважливіших функцій будь-якого професійного арго є його застосування у тій професійній області, в якій його використовують. Отож зазначимо, що професійні арго мають довге життя, адже основні інструменти праці, використовувані в тій чи іншій сфері діяльності, а також професійні дії, виконувані представниками тієї чи іншої професії, виявляють достатню стійкість і життєздатність. Водночас зрозуміло й інше: професійна мова тієї чи іншої професійної групи живе стільки ж, скільки живе відповідна професія. Власне тому професійні французькі арго, зареєстровані, здебільшого, ще в XIV–XV ст., використовують і в XVII–XVIII ст. Індустріалізація європейських країн, розпочата у XVIII ст., поступово змінює професійну структуру в суспільстві. Однак зникають професії та мови, які їх обслуговують (наприклад, до початку XIX ст. повністю зникає арго мийників льону), натомість з'являються нові професії, а з ними і нові професійні мови [4, с. 3–6].

У сучасній французькій мові виокремлюють такі різновиди арго:

De la zone – арго паризьких передмість; *umontreal. ca* – арго *louchербем*, *javanais*, *largonji*, жаргон; *de la racaille* – Ракай – арго передмість; *destoxicomanes* (*Gendarmerie royale du Canada*) – арго токсикоманів, створений королівською жандармерією Канади;

scolaire – шкільне арго; *des prepas* – арго підготовчих класів; *argotbrution* – арго військової школи Брюїтон; *argot des prepas (d'apresDuneton)* – арго підготовчих класів; *jargon AET (anciens enfants detroupe)* – шкільне арго; *lexique a l'usage des profanes* – арго військового лицю; *etargot* – арго як «професійна» мова; – африканське арго; *argot* – тест зі знання арго; *argot* – франко-американське арго; *argot par Gege* – арго – вираження і міні-словник, поезія на

apros; cyberdicoou l'argot tel qu'on l'jacte... (JCM) – словник аргю онлайн; petitdictionnaire d'argot francais contemporain (French Cyberprofs) – міні-словник французького аргю; argent en argot – назви грошей на аргю; de l'argot des Pieds Nickeles – аргю «пенікеле»; Nadsat – аргю з «механічного апельсина»; argot, langue des voyous – вступ про аргю і кілька літературних текстів на аргю; Lexique de l'argotalgerois d'INTIK – лексика алжирського аргю;

militaire – військове аргю; non officiel de troupes de marine – неофіційна лексика військових моряків; de Lunfardo (argot du tangoargentini) – словник «лунфардо» – аргю аргентинського танго; loucherbem (Pierre Haddad) – «лушербем»; moucherbath – «мушербат»;

Verlan – аргю верлан, гра слів [5].

Соціально-професійні діалекти вживають у середовищі тих чи інших «відкритих» груп людей і відрізняються один від одного і від літературної мови, здебільшого, в області лексики. У міських низів і різних декласованих груп населення створюються особливі групові «соціальні діалекти», не пов'язані з будь-якою географічною територією, проте пов'язані з різними професіями і побутом соціальних прошарків – це жаргони або аргю [7].

Розрізняють салонні жаргони соціальної верхівки, які виникають з помилкової моди як стилістичний наріст нормальною мовою, практичної цінності в них немає. Існують практичні жаргони, які виходять з професійного мовлення і переслідують цілі мовного відокремлення цієї групи і «тайномовлення» для здійснення свого ремесла і засекречування відомостей про нього. У таких жаргонах можуть застосовувати суміш елементів різних мов. Вони не мають своєї особливої граматики і свого основного словникового фонду, отож паразитують на матеріалі різних мов. Однак практична спрямованість професійних жаргонів не підлягає сумніву.

Міжнародні жаргони створені доволі реальними потребами спілкування різномовних людей на прикордонних територіях або в місцях скупчення різнонаціонального населення [11].

Аргю, на відміну від соціально-професійних діалектів, використовують у «закритих», замкнених групах: вони містять елемент секретності, таємності (наприклад, аргю бродячих торговців ХІХ ст. – «Офенська мова»).

Офенська мова містила елементи новогрецької мови, циганської, фінно-угорської, ідиш мов, а також обмежену кількість абстрактних іменників, прикметників і дієслів. Використовували слова загальноновживаної мови в таємних мовах інколи «завуальовували» за допомогою заміни або перестановки складів [8].

Аргю є особливою мовою так званих декласованих елементів суспільства (зłodіїв, жебраків, безхатченків), отож має тенденцію до зникнення в стабільній суспільно-економічній ситуації, в якій коло його носіїв звужуватиметься. І навпаки: в періоди соціальних потрясінь (революції, війни, господарська розруха тощо) зі зростанням злочинності, безпритульності і т. п. відзначається активне поширення аргю.

Молодіжні (шкільні, студентські) жаргони – сленги – доволі строката і нестійка картина. Тут присутні варваризми з досліджуваних мов і зарубіжної естради, злодійського жаргону, «цензурні» вульгаризми, різні прізвиська і образні перифрази, висміювання мовних штампів.

Лексика арго у сучасній французькій мові перетворилася з периферійного пласта лексики в особливу експресивно емоційну лексичну підсистему розмовної мови.

Процес розмивання негативного (пезоративного) значення арготичних лексем є однією з найістотніших причин використання арготичної лексики в мові засобів масової інформації та в різних жанрах художньої літератури.

Структурно-семантичний аналіз арготизмів є необхідною передумовою благоустрою французького словника. Головним аспектом індивідуалізації арготичної лексики в нормативному мовленні є синонімічні матриці, які спонукають мовників до заміщення певних літературних лексем арготичними неологізмами [10, с. 180].

Арготична лексика в письмовій формі зберігає особливості вимови розмовної мови, якій можна протиставити літературно-нормативну.

Фонетико-морфологічна класифікація арготичної лексики відображає словотвірні особливості парадигми арготизмів. Кількісний аналіз арготичних скорочень виявив фонетичні тенденції, які домінують у сучасній французькій розмовній мові, зокрема – продуктивність утворень із закінченням -о. Семантичний аналіз і класифікація семантичних процесів в арготичній лексиці, виконані на прикладах з французьких газет і журналів за останні 20 років, доводять продуктивність утворення неологізмів шляхом метафоричного перенесення [9, с. 166].

Нижче наведені приклади виразів на французьких арго (з правильним перекладом): *abouler* – *розм.* заявитися, притягтися, прийти (*arriver*); *émie* – *розм.* статура; оголене тіло (*une chair*); *é* – обережно! шухер! (*doucement*); – неприємність (*un désagrément*); – заробляти, отримувати; приносити дохід (*apporter un profit*); – очі (*un yeux*); – кинути на землю; нокаутувати; нанести (удар) (*foutre un sol*); – вбивати (*abattre*); – зубрити (*piocher*); *âfreur* (*bâfreuse*) – ненажера (*un glouton*); – таксі, автомобіль, вантажівка (*un auto*); – цілувати (*baiser*); – прогулянка, поїздка (*une balade*); *é* (*e*) – добре складений, стрункий (*élançé*); – щасливий, везучий (*chanceux*); – трусити, здавати, пасувати (*déposer*); – ставка (у грі) (*un enjeu*); – батько (*un père*); – вухо (*une oreille*); – штани (*un pantalon*); – дивно, чудово, відмінно (*épatant*); – око (*un œil*); – хлопець (*un gars*); – танцювати, (*danser*); *îlotier* – дільничний поліцейський (*un aire policier*); – поліцейський (від «*flic*») (*un policier*); *ïe, noille* – ніч (*une nuit*); *èzette* – монета, гроші (*un argents*); – рот (*une bouche*) [6].

Верлан (фр. *Verlan*) – пласт лексики у складі французького молодіжного сленгу. Створений на базі слів літературної мови, приголосні звуки яких представляють у зворотному порядку, а голосні часто змінюють на *eu* (*Arabe* → *beur* 'араб', *mec* → *keum* 'хлопець', *mère* → *reum* 'матір'). Іноді, навпаки, переставляють склади, а не звуки (*prison* → *zonprî* 'в'язниця'). Сама назва

«верлан» означає верланську освіту (другого типу) від французького прислівника *à l'envers* (навпаки) [12].

Зазвичай у верлан перекладають далеко не всі слова, а тільки найпоширеніші і закріплені у мові. Якщо у верлан перекладають дієслова, то вони не відмінюються; верлан позбавлений граматичних показників.

Спочатку верлан виконував функцію таємної мови (аналогічні шифрувальні прийоми відомі в таємних арго багатьох країн). У другій половині ХХ ст. мова верлан поповнила загальний сленг і стала загальновідомою експресивною лексикою з елементом мовної гри.

Сенс верлан полягає в тому, щоб створити арготичне слово за категоричними прийомами. Принципи побудови арготизмів беруть свої витoki з арго *largonji*, *louchébet*, *javanais*, *largonjem*. Форми арготизмів у верлан кодують за такими принципами.

Як уже зазначено вище, слова у верлан будують завдяки переставлянню складів у вихідних словах французької мови. Отож під час переміщення складів у словах утворюється словник верлан. Гастон Есно, який писав на верлан, розповідає у своїй статті в *Auguste breton* [4].

«Я ввів верлан в літературі в допомогу людям в 1954 р. верлан по відношенню до інших арго має відмінність в тому, що слова пишуться практично так, як пишеться все... верлан створений нами, мною і Джено Шапіто, в 1940–1941» (*Auguste breton*, 8–9 déc. 1985).

Істотним чинником є те, що не треба робити помилки під час побудови арготизмів на верлан, для багатьох людей цей процес полягає тільки в перестановці складів. Це дійсно так для безлічі простих слів, таких, наприклад, як *méto* (метро) і *tromé*, *bizar* (дивний) і *zarbi*, а взаємозаміни не стосуються тільки складів, такі складні слова можуть формуватися на основі фонем або нормально яскраво виражених букв. Прийоми формування арготизмів можуть бути ще складнішими при «реверланіфікації» – перекладі слів з верлан на французьку мову [13, с. 10].

Інший істотно важливий аспект верлан стосується значення слів, скорочуваних у фонетичному аспекті без спостереження за збереженням значення слова. Верлан також запозичує слова в інших джерелах протонародної мови і практично не вживає звичайних синонімів, отож його можна передавати за допомогою семантичного кодування. Ще зазначимо, що верлан може використовувати метафори, щоб найяскравіше і найекспресивніше передати зміст арготичного висловлювання. У приглушених звуках іноді верлан можуть використовувати з французькою стандартною мовою [14].

Зазначимо, що сьогодні верлан став говіркою передмістя і міста. Есно таким чином помилявся у своєму твердженні, що верлан є арго в'язниць і тюремників. Хоча насправді перше свідчення використання слів на верлан пов'язано з Есно (1953).

Проте є давніші прийоми формування слів на верлан: *Lontou* для *Toulon* (початок ХІХ ст.), *Bonbourg* для *Bourbon* (1585).

Загалом верлан є арго в ключах, оскільки деформація слів у верлан здійснюється за тими ж принципами, що і в арго, з тією лише різницею, що взаємозаміни будуються на принципах фонетичної цілісності або на гармонійному використанні фонем.

Наголосимо, що верлан зарекомендував себе в дещо ширшому розумінні ігор мови, таких як анаграма. Отже, принцип анаграми полягає в тому, щоб заплутати розуміння слів, переставляючи у них літери. Анаграму використовують в арго з XV ст. Марсель Шево в його вченні про французьке арго наводить приклад *tabar (manteau)*, який є анаграмою *rabat* [15].

Строгі, по суті, правила верлан засновані на фонетичних і морфологічних відповідностях, проте це не заважає приміській молоді використовувати на верлан арготичні вислови.

Успіх верлан у народі, передусім серед молоді, його характерне використання у фільмах або піснях сприяли тому, що практично чверть населення вміє розмовляти, використовуючи тією чи іншою мірою чистий верлан.

Верлан, безперечно, є одним з найпродуктивніших арго, і це справедливо з тієї причини, що верлан сильно типізований і легко ідентифікується, що є важливою перевагою перед більшістю сучасних арго французької мови. Чимало часу йде на те, щоб молодь остаточно навчилася формувати арготизми на верлан, отож ознаки чистого верлан простежуються у молодого покоління ближче до двадцяти років [16].

Верланізація, тобто складання слів на верлан, полягає в тому, щоб інвертувати склади, іноді фонемі або літери, іноді дієслівні групи або вирази. Верланізація є формою переміщення звуків. Загалом варто зазначити, що верлан використовує інші арго, такі як *apocope, aphérèse, paragoge*.

Соціальні зрушення нашого часу, пов'язані зі змінами у структурі суспільно-політичного устрою, зміною форм власності і складу активних учасників комунікації, спричиняють відоме «розхитування» традиційних літературних норм (як на рівні мовних одиниць, так і на рівні тексту).

Змінилося суспільство, змінилася і мова, якою воно говорить. Люди заговорили вільно, без страху, на зборах і мітингах, на роботі і на вулиці, в газетах і на екранах телевізора.

Розцвів жанр діалогу, інтерв'ю. Невимушено відповідають перехожі на питання репортерів. У мові тепер проявляються особистість, характер, своя думка. І відразу виявилися культура і безкультур'я, освіченість і неучтво.

Звідси – лавина помилок (стилістичних, синтаксичних та інших). Це виражається, насамперед, у зростанні ненормативних варіантних елементів, що виникають під впливом нелітературного мовлення, діалектів і напівдіалектів, у великій кількості нових іноземних слів і термінів (не завжди функціонально виправданих) і, зрештою, у стилістичному зниженні сучасної усної і писемної мови, з помітною вульгаризацією побутової сфери спілкування.

Французька національна мова, що є об'єктом вивчення науки про мову, складається з декількох різновидів. Словниковий склад мови постійно зазнає змін, більшою чи меншою мірою.

Зміни відстежуються і фіксуються, що дає змогу адекватно сприймати сучасну мову, яка розвивається, як живу. Загальна мовна картина дає змогу говорити про рівень культури суспільства. При цьому незмінно доводиться піднімати питання щодо нормативної лексики і так званої ненормованої лексики – це аргю, жаргон, сленг.

Базисним елементом мови як єдиної знакової системи спілкування і передачі інформації є французька літературна мова, яку вважають вищою зразковою формою національної мови. Цей тип мови складався поступово і зараз перебуває у стані постійного розвитку. На нього впливають письменники, поети та інші майстри слова, створюючи нові літературні норми.

Водночас з літературною мовою існує особливий цілий пласт нелітературної французької мови – ненормативний, який не відповідає правилам і стандартам.

У структурі нелітературної мови вирізняють: діалекти і напівдіалекти, жаргони.

Діалектом називають мовну систему, яка слугує засобом спілкування невеликої територіально замкнутої групи людей, зазвичай – жителів одного або декількох населених пунктів сільського типу. Діалекти поділяють на територіальні та соціальні.

Жаргон (аргон, сленг) – це мовна система будь-якої більш-менш замкнутої соціальної групи (працівників певної сфери, будь-якої соціально-демографічної або статево-вікової групи). Іноді під аргю у дещо вужчому сенсі розуміють мову маргінальних і люмпенізованих верств суспільства.

Варто пам'ятати, що багато жаргонізмів з соціально відокремлених переходять у розряд загальнонародних, що засвідчує взаємопроникнення і взаємовплив пластів загальнонародної мови. Отож не можна заперечувати об'єктивного існування жаргону, оскільки це частина мови, яку неможливо виключити із загальної системи.

Водночас не варто перенасичувати жаргонізмами загальнонародну мову, адже їхній надлишок спричиняє порушення комунікативної функції мови, його псування і безкультур'я, а також нав'язування суспільству певної антиморалі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Бородина М. А.* Диалекты или региональные языки? (К проблеме языковой ситуации в современной Франции) / М. А. Бородина // *Вопр. языкознания.* – 1982. – № 5. – С. 29–38.
2. *Вио А.* Региональный язык, говор и диалект во Франции: три связанных понятия [Электронный ресурс] / А. Вио. – Режим доступа : www.psystudy.ru/index.php/num/2009пб-/8/247.
3. *Герд А. С.* Введение в этнолингвистику: курс лекций и хрестоматия / А. С. Герд. – Санкт-Петербург : СПб. ун-та, 2001. – 488 с.
4. *Гуз О. П.* Проблема територіальної варіативності сучасної французької мови / О. П. Гуз // *Одеський лінгвістичний вісник.* – 2017. – № 9. – С. 3–6.
5. *Лангнер А. И.* Французский язык в диатопическом аспекте / А. И. Лангнер, Э. А. Бочаров // *Научные ведомости.* – Серия: Гуманитарные науки. – 2012. – № 6(125). – Вып. 13. – С. 76–86.

6. Семів А. Р. Арго та омонімія у сучасній французькій мові / А. Р. Семів // Провідні лінгвістичні концепції кінця XX століття : тези Всеукраїнської наукової конференції. – Львів, 1996. – С. 223–224.
7. Семів А. Р. Іменникова лексика французького арго (фонетико-словотвірні особливості) / А. Р. Семів // Іноземна філологія. – Львів, 1997. – № 110. – С. 89–96.
8. Семів А. Р. Мовні та соціальні особливості вживання лексики арго у мові французької преси / А. Р. Семів // Проблеми семантики слова, речення та тексту. – Київ, 2000. – № 3. – С. 246–253.
9. Семів А. Р. Основні періоди становлення арго в історії французької мови і суспільства / А. Р. Семів // Семантика, синтактика, прагматика мовленнєвої діяльності : матеріали Всеукраїнської наукової конференції. – Львів : Літопис, 1999. – С. 166–173.
10. Семів А. Р. Прагматичний аспект функціонування арготичних фразеологізмів в мовленні преси / А. Р. Семів // Романістичні дослідження: сучасний стан та перспективи (до 100-річчя романістики у Львівському університеті) : тези конференції. – Львів, 1997. – С. 180–187.
11. Семів А. Р. Семантичний потенціал власних назв в арго / А. Р. Семів // Іноземна філологія. – Львів, 1999. – № 111. – С. 84–88.
12. Семів А. Р. Семантичні модифікації власних назв в арго / А. Р. Семів // IV Міжнародна Конференція Франція та Україна, науково практичний досвід у контексті діалогу національних культур. – Дніпропетровськ : Поліграфіст, 1997. – Т. 1. – Ч. 1. – С. 165–167.
13. Сидоров А. А. Региональная лексика французского языка: происхождение, статус, функционирование и перспектива существования в региолектах и общенациональной языковой системе : автореф. дисс. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.05. Романские языки / А. А. Сидоров. – Воронеж, 2008. – 20 с.
14. Степанов Г. В. Типология языковых состояний и ситуаций в странах романской речи / Г. В. Степанов. – Москва : Наука, 1976. – 224 с.
15. Чернышева М. А. Региональные варианты языка как источник формирования филологической компетенции (на материале французских выражений в Нормандии) [Электронный ресурс] / М. А. Чернышева. – Режим доступа : www.genproedu.com/paper/2010-01.
16. Энциклопедия «Французский язык». – Москва, 2003.

Стаття надійшла до редколегії 30.08.2019

Прийнята до друку 10.09.2019

SOCIAL DIALECTS IN MODERN FRENCH LANGUAGE

Galina Bernetska

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000, tel.(032)239-41-98,
e-mail:bernetska@gmail.com*

The article is a study of phonetic-morphological and semantic-stylistic features of argotic vocabulary in contemporary French language. The work is devoted to questions of structural-semantic and phonetic-morphological peculiarities of the argotic vocabulary in printed mass media. The conducted research has shown that the argotic vocabulary can be considered as a special lexical subsystem of spoken language, which is characterized by a steady tendency to penetrate into higher linguistic levels due to its phonetic-morphological and semantic features. The systematization of phonetic and semantic processes in the argotic dictionary is carried out. We have noticed that argot from a linguistic point of view is an expressive lexical subsystem of spoken language, which is characterized by a large expressive potential and rapid changes in vocabulary and penetrates into higher levels of the French language.

From the point of view of modern linguistics, the French language can be viewed in vertical and horizontal sections. Horizontal division is caused by the existence of the dialectal partition of the French language. The vertical division is explained by the existence of social groups that use one or another sociolect. Analyzing the evolution of the definition of argot, we can assume that in its development argot passed the long way from the language taboo to the special lexical subsystem of the literary-spoken language. We have noticed that it is important to distinguish argot and spoken language. In spite of the both scientific and practical interest in the spoken language problem and the emergence of numerous studies that led to the creation of colloquialism as a special section of linguistics, a number of aspects of spoken language (approaches to its identification, differentiation of spoken language and related phenomena) remain insufficiently highlighted.

The spoken language (vernacular), according to modern linguistic assertions, occupies an intermediate position between the spoken-literary language, dialects and sociolects. We have noticed that the democratization of the norms of the literary language led to the emergence of a literary-colloquial form of spoken language. Such a combination of literary and spoken language is caused by the nature of social development.

Key words: argot; slang; French language; dialect; argotheistic vocabulary; non-normative variant elements; semantics; phonetics; morphology; mass media.